

Maribor, 22. junij 2021
Številka: 900-16/2021-1

Ministrstvo za javno upravo,
Direktorat za informacijsko družbo
Gp.mju@gov.si

ZADEVA: Pobuda - Uporabnost podatkov o številu in gibanju ljudi - s pametnimi telefoni

Spoštovani,

Skupnost občin Slovenije je skupaj z občinami pristopila k oblikovanju nabora **primerov uporabnosti podatkov o številu mobilnih naprav (pametnih telefonov) na določenem območju v določenem trenutku ali časovnem obdobju**, s čimer bi v delno agregirani obliki (zaradi GDPR) dobili uvid v okvirno število oseb na določenem mestu v določenem času.

V nadaljevanju navajamo zbrane primere uporabe tovrstnih podatkov v okviru delovanja in izvajanja nalog ter pristojnosti občin po posameznih področjih in **predlagamo, da država tovrstne podatke zagotovi kot odprte podatke, za ponovno in brezplačno uporabo v občinah in drugih uporabnikov.**

Zbrani primeri od različnih občin - področja uporabe:

S področja **zaščite in reševanja** prebivalcev občin:

- s spremljanjem gostote ljudi v daljšem časovnem obdobju je možno izdelati algoritme, s katerimi lahko do neke stopnje verjetnosti predvidimo gostoto ljudi na določen dan in uro v tednu ... takšni podatki so npr. zelo koristni v primeru raznih športnih in kulturnih dogodkov itn.
- s spremljanjem trenutnega števila ljudi v prostoru pridobimo izredno pomembne informacije v primeru naravnih nesreč, kot so potres, poplave ... za pripravo načrta evakuacije npr.
- V primeru nastanka naravne ali druge nesreče, katere imajo dostikrat značaj nenadnega nastanka in zahtevajo hitro ukrepanje so:
 - Množična nesreča (Avtocesta, železniški promet, padec večjega zrakoplova, potres, poplava, ipd. Podatek je pomemben za vse reševalne enote, predvsem pa za Nujno medicinsko pomoč (NMP) pri aktiviranju načrta NMP imenovanega METHANE (Smernice ob množičnih nesrečah),
 - Evakuacija prebivalstva (Nesreče z nevarno snovjo, najdba NUS- Neeksplozivno ubojno sredstvo, Ekološka nesreča, ipd. nesreče, katere zahtevajo umik ljudi). Gre za ukaz evakuacije za katero je odgovorna Policija, Civilna zaščita ali župan. Okvirno število oseb v evakuacijskih conah je zelo dobrodošel podatek.

S področja **turizma**:

- spremljanje in ocena dnevnih obiskovalcev, ob določeni atrakciji, prireditvi, ... ter s tem povezanega načrtovanja različnih aktivnosti – najem infrastrukture in drugih storitev (razsvetljava, snemanje, gostinske storitve), urejanje in čiščenje javnih površin, promocija, varnost...
- analiza tokov gibanja ljudi in posledično načrtovanje investicij, pregled št. domačih in tujih turistov, spodbujanje trajnostnega razvoja turizma, turističnih produktov

S področja **prostora**:

- kako učinkovita je bila prenova in »oživitev« trga, središča... (število ljudi pred in po prenovi);
- kje se občanke in občani vsakodnevno največ gibajo/zadržujejo - splošen utrip kraja, za učinkovito prostorsko načrtovanje (prometnice, peš poti, novi parki, trgovske in industrijske cone, zelene površine).

S področja **okolja**:

- npr. na področju **kopalnih voda** bi imeli podatke o številu ljudi na določeni plaži, kdaj so plaže najbolj obremenjene v poletni sezoni, upravičenost do uvrstitve na seznam kopalnih voda iz naslova števila kopalcev...
- Upravljanje t.i. zaščitenih področij oz. območij s posebnimi režimi, kjer je gibanje načeloma prepovedano oz. omejeno. Prav tako je prepovedano prenočevanje/kampiranje na črno. Podatki o signalu mobilnih naprav bi bistveno pripomogli k lažjemu in učinkovitejšem nadzoru ter okrepili upoštevanje navodil in priporočil.

S področja **redarstva in prometa**:

- podatki o dnevni migracijah (prometne konice, poti gibanja od kraja bivanja do kraja dela) za načrtovanje ukrepov trajnostne mobilnosti, pretočnosti (P&R, javni potniški promet, kolesarske poti, stojala za kolesa, ...)
- spremljanje gostote obiskovalcev z namenom opozarjanja na povečano možnost žeparjenja/vsiljivega beračenja;
- spremljanje obremenitve posamezne prometnice ob namestitvi samodejnih merilnih naprav ter spremljanje učinka nadzora prekoračitev hitrosti;
- spremljanje gostote prometa na posamezni lokaciji ter reakcijsko povečanje nadzora v primeru, ko gostota preseže določeno, še obvladljivo število;
- analiza varnostnih politik mesta (reakcija kršiteljev na poostren nadzor na lokaciji).

S področja **projektnega vodenja**:

- Vsekakor podatki o gibanju uporabnikov mobilnega omrežja predstavljajo zelo pomembno merljivo informacijo, ki jo sedaj pri načrtovanju politik v občinskih upravah lahko zgolj predvidevamo oziroma podamo grobe ocene. Vsa našeta področja prepoznavamo kot uporabna in pomembna. S pomočjo takšnih podatkov lahko upravjalci in načrtovalci uspešno načrtujejo izvedbo projektov ter merijo njihovo uspešnost, predvidijo morebitne izzive in druge, za uspešno izvedbo projektov pomembne aktivnosti. Tovrstne informacije predstavljajo tudi priložnost za optimizacijo stroškov. Omogočanje dostopa do tovrstnih podatkov bi bil pomemben korak naprej k digitalizaciji družbe in pametnem upravljanju lokalnih skupnosti ter države kot celote.

Primere smo zbrali v Sekretariat SOS od 14. 6. do 22. 6. 2021, morebitna naknadno prepoznana področja uporabe bomo dodali na spletni strani <https://skupnostobcin.si/novica/uporabnost-podatkov-o-stevilu-in-gibanju-ljudi-s-pametnimi-telefoni/>.

Sekretariat SOS

